

vårt Kumla

Magasinet för oss som bor i Kumla, utgiven av Kumla kommun

Nr 2 • 2024

Kumla kommun

Sida 8

Kvalitet och tradition sedan 1940

Vi hälsar på hos Sveas bageri och konditori

Sida 4

Digitala vattenmätare

Inom kort påbörjas arbetet med att byta ut omkring 5000 mekaniska vattenmätare till digitala vattenmätare

FRITIDSBANKEN
PÅ TURNÉ

Sida 12

EN SKOLA
FRI FRÅN VÅLD

Sida 6

SOMMAR I KUMLA 2.0

Det är juni månad när detta nummer av vårt Kumla delas ut och vårt blomstrande Kumla är verkligen som allra finast. Allt det gröna och färgglada i våra trädgårdar, på balkonger och offentliga miljöer har precis slagit ut i blom och jag hoppas att du njuter lite extra av allt det vackra denna årstid har att erbjuda.

I detta nummer av vårt Kumla får du läsa mer om arbetet med att byta ut 5000 mekaniska vattenmätare till digitala, vilket minskar administrationen och ger dig som abonnent en mer exakt debitering för din vattenförbrukning. Vi tar också med dig på ett besök hos Sveas bageri och konditori, ett anrikt Kumlaföretag som står för tradition och kvalitet sedan 1940. Du får också läsa mer om Stjärnmärkningen inom kommunens demensboenden och om Fritidsbanken som beger sig ut på turné i sommar, där du kan låna sport- och fritidsprylar helt gratis!

Precis som förra året så välkomnar vi alla barn, unga och vuxna att ta del av Sommar i Kumla, som pågår under vecka 25-32. Det bjuds på massor av aktiviteter, kända artister, allsångskvällar och en hejdundrande familjefest som avslutning – en Sommar i Kumla 2.0 helt enkelt. Allt helt kostnadsfritt förstås, vilket känns extra positivt med tanke på det rådande ekonomiska läget och ökade kostnader. Sommaren ska vara bra för alla Kumlabor, och här finns verkligen något för alla.

Med önskan om en riktigt härlig sommar.

Andreas Brorsson, kommunstyrelsens ordförande

vårt Kumla ges ut av Kumla kommun och tre gånger om året delas den ut till samtliga hushåll i kommunen. Magasinet finns även att hämta upp i kommunens servicecenter och att ladda ner på kumla.se/vartkumla. Där går det även att lyssna på en inläst version.

Redaktion och produktion Kommunikationsenheten, Kumla kommun

Foto Jonas Classon

Omslagsfoto Jonas Classon

Tryck Exakta, Malmö

Upplaga 10 600 ex

Kontakt Telefon: 019-58 80 00, e-post: info@kumla.se

facebook.com/kumlakommun

instagram.com/kumlakommun

I DETTA NUMMER

#

Kumlakommun

Facebook
Instagram

- 4 DIGITALA VATTENMÄTARE**
Omkring 5000 mekaniska vattenmätare i kommunen ska bytas ut till digitala.
- 6 EN SKOLA FRI FRÅN VÅLD**
Vi träffar eleverna Mohammed, Vincent, Selma och Amir som berättar om lektionsserien MVP.
- 8 TRADITION OCH KVALITET**
Vi hälsar på hos Kumlaföretaget Sveas bageri och konditori och träffar Fredrik med kollegor.
- 11 AKTUELLT**
Vi håller dig uppdaterad med den senaste informationen.
- 12 VI TIPSAR!**
Fritidsbanken tar över kommunen med sitt stora utbud av sport- och fritidsutrustning.
- 14 NU BLIR VI STJÄRNMÄRKTA**
Våra demensboenden ska bli Stjärnmärkta vilket ökar kvalitet och kompetensutveckling.
- 16 SOMMAR I KUMLA!**
Massor av aktiviteter, kända artister, allsångskvällar och en hejdundrande familjefest!

Åke Swingborg, vattenmätartekniker på VA-enheten Kumla kommun.
I bakgrunden skymtar en mekanisk vattenmätare, som nu kommer att bytas ut.

KOLL PÅ LÄGET MED DIGITALA VATTENMÄTARE

Under hösten 2024 påbörjas arbetet med att byta ut omkring 5000 mekaniska vattenmätare i Kumla kommun till digitala vattenmätare. Det innebär att du som har en vanlig vattenmätare inte längre kommer att behöva läsa av och skicka in din mätarställning manuellt och att du betalar för en mer exakt vattenförbrukning i stället för en beräknad sådan.

- I och med införandet av digitala vattenmätare förväntas vi få en mer rättvis och effektiv hantering av vattenförbrukningen, vilket kommer att minska kostnaderna för VA-kollektivet. Det kommer hjälpa oss att säkerställa en korrekt debitering av vattenförbrukningen för kommunens invånare, verksamheter och industrier, säger Åke Swingborg, vattenmätartekniker på VA-enheten i Kumla kommun.

Fjärravläsning på sikt

Det finns flera fördelar med en digital vattenmätare. På sikt kommer mätaren att fjärravläsas automatiskt, vilket innebär att data samlas in från fastigheten och överförs till kommunens VA-verk utan manuell inblandning.

Som abonnent kommer du alltså att betala för den faktiska förbrukningen och inte den beräknade. Vattenförbrukningen kan följas

upp oftare vilket leder till ett säkrare underlag för debitering och minskar det administrativa arbetet.

- Varje kubik vatten behöver produceras och vi strävar efter att producera exakt den mängd vatten som behövs för användning. Detta är inte bara en ekonomisk fråga utan också ett sätt att värna om våra vattenresurser, förklarar Åke.

Signalerar när något inte står rätt till

Den digitala mätaren möjliggör även snabbare upptäckt av kostsamma läckage, både för fastighetsägare och kommunen.

- Om en vattenläcka uppstår i en fastighet genererar det ett ljud som mätaren kan uppfatta och signalera till oss. Den kan också hjälpa oss att upptäcka läckage på ledningsnätet kring fastigheten

långt innan de blir uppenbara för oss med precis samma funktion. Ju snabbare vi kan åtgärda en läcka, desto bättre är det, fortsätter Åke.

En femårsplan för effektiv implementering

Mätaren är batteridrivna med batterier som har en livslängd på 20 år. Utbytet av vattenmätarna kommer att genomföras successivt inom en femårsperiod, med ambitionen att påbörja arbetet redan under hösten 2024.

- Det är ett omfattande projekt och många mätare som ska bytas ut. Redan inom de tre närmsta åren planerar vi för att byta ut 3000 mätare, och resterande 2000 mätare strax därefter, avslutar Åke.

TEXT: AMANDA KARLSSON
FOTO: JONAS CLASSON

Eleverna Mohammed, Vincent, Selma och Amir på Vialundskolan berättar tillsammans om lektionsserien MVP skola.

EN SKOLA FRI FRÅN VÅLD

Hur kan man förebygga våld, vara en aktiv åskådare och goda förebilder för andra elever på skolan? Det här är frågor som Mohammed, Vincent, Selma och Amir och deras klasskompisar i årskurs åtta på Vialundskolan har snackat om tillsammans med sina lärare genom lektionsserien MVP.

MVP står för mentorer i våldsprevention eller mentors in violence prevention på engelska. Ett utbildningsprogram som riktar sig till högstadie- och gymnasieskolor där lärare och elever arbetar förebyggande mot kränkningar, våld och trakasserier. Årskurs åtta på Vialundskolan är bland de första

inom Kumla kommuns skolor att utbildas inom MVP.

- Vi träffas varannan vecka för att tillsammans diskutera olika former av våld, både fysisk och psykisk våld. Genom lektioner och övningar med olika teman får vi både individuellt och tillsammans reflektera över vad som faktiskt

är våld och hur man kan agera för att förhindra det. Vi pratar om allt från fysiskt bråk till nätkränkning på sociala medier, men också om normer som begränsar oss och påverkar hur vi förväntas vara, säger eleverna Selma och Amir.

- För närvarande genomför vi ett pilotprogram kring MVP med fem

Att prata om detta i skolan har normaliserat att säga ifrån, vilket är jätteviktigt för att skapa en trygg skolmiljö.

Mattias Skoglund, lärarassistent på Vialundskolan.

utbildningstillfällen under våren, för att sedan utvärdera arbetet. Det är ett jätteviktigt ämne som behöver belysas och vår plan är att erbjuda den fullständiga lektionsserien, bestående av 14 lektioner, till hösten, förklarar Mattias Skoglund, MVP-ledare och lärarassistent på Vialundskolan.

Vikten av att våga säga ifrån

Själva kärnan i utbildningen är att lära eleverna att vara aktiva åskådare och våga ingripa om de ser någon bli illa behandlad.

- Att agera kan vara att be om hjälp från en kompis eller vuxen, eller till och med distrahera från konflikten genom att prata om nå-

got annat. Det kan också vara att ringa polisen om situationen kräver det. Det viktigaste är att göra något och visa att man bryr sig om den som är drabbad eller prata med personen som har betett sig dåligt mot någon annan, förklarar eleverna Mohammed och Vincent.

Resultat och effekter av MVP-programmet

Genom att diskutera olika former av våld ökar elevernas medvetenhet och samtidigt ger dem verktyg för att vara modiga och agera.

- Vi känner oss trygga med att vi har stöd från våra lärare och klasskamrater. Att prata om detta i skolan har normaliserat att säga ifrån, vilket är jätteviktigt för att skapa

en trygg skolmiljö, säger Selma och Amir.

På gång till fler skolor

Arbetet med att införa MVP-programmet på flera skolor runt om i kommunen är på gång.

- I dagsläget är även Kumlaby och Skogstorpsskolan aktiva med MVP, och planen är att alla skolor inom kommunen ska arbeta med programmet framöver, avslutar Mattias.

TEXT: AMANDA KARLSSON
FOTO: JONAS CLASSON

- Jag har arbetat i över 25 år inom företaget och haft en rad olika roller under tiden. Sedan två år tillbaka arbetar jag som verksamhetschef, säger Fredrik Karlsson.

EN SMAKRESA GENOM TRADITION OCH KVALITET

Historien sträcker sig ända till år 1940, då Svea Larsson grundade Sveas bageri och konditori här i Kumla. Idag kan man hitta Sveasskylten på fyra olika städer runt om i länet. Även om Svea inte längre är med oss, lever arvet efter henne kvar och verksamheten fortsätter att blomstra. Häng med oss på ett besök hos ett av Kumlas starkaste varumärken, där historien möter nutid i en smakrik symfoni.

- Det är kanske inte allmänt känt, men våra anor sträcker sig faktiskt tillbaka till 1911. När Svea grundade Sveas bageri och konditori år 1940, tog hon över ett befintligt bageri här i Kumla efter att ha utbildat sig till bagare i Stockholm.

Hon var verkligen en driftig affärskvinna. Under hela 38 år drev hon Sveas och det med stort mod och framgång, berättar Fredrik Karlsson som är verksamhetschef på Sveas bageri och konditori.

Hos Sveas är hantverket och kvali-

teten alltid i fokus. Traditionen är att baka från grunden, och det gör man än idag.

- Det är nog det som gör oss unika, att vi fortfarande står för samma kvalitet och tradition som Svea gjorde. Visst har vi moderna ma-

skiner som hjälper oss med degen, men hantverket är alltid i fokus. Varje småkaka trycks ut för hand, varje längd klipps med sax och vi gör våra egna fyllningar, förklarar Fredrik.

"Vi bakar sju dagar i veckan"

Vi möter upp Fredrik och hans kollegor för en rundtur inne i bageriet. Dagens produktion är i full gång, med allt från budapesttårter och biskvier till russinbräck. Doften av vete och nygräddat florerar i varje litet hörn av lokalen, och jag kan inte låta bli att undra hur de lyckas hålla fingrarna borta från alla de lockande godsakerna.

- Vi levererar dagsfärskt och bakar sju dagar i veckan. Här i bageriet är det i stort sett dygnet-runtverksamhet. Bagarna tillverkar allt från frukostfrallor till lussekatter. Konditorerna allt från operatårter till marsipangrisar. Kallskänkorna

allt från räkmackor till smörgåstårter, berättar Fredrik.

Utveckling genom åren

Mycket har naturligtvis hänt sedan Sveas startade på 40-talet. Verksamheten har under åren växt och består idag av bageriet och konditoriet i Kumla samt sex tillhörande caféer spridda i Askersund, Kumla, Örebro och Lindesberg. Utöver sina egna caféer levererar de dagligen till ett 30-tal dagligvaruhandlare runt om i Örebro län.

- Vi brukar säga att vi mår som bäst när 60 procent av produktionen går till våra egna caféer, och resterande 40 procent går till leveranser. Det är en utmanande bransch att verka i och butiksbageriernas framväxt har varit en betydande förändring i vår bransch, men fikakulturen är densamma. Människor gillar att samlas över en kopp kaffe och en bakelse, förklarar Fredrik.

Hemligheten bakom en riktigt bra bulle är mycket jäsnings och bakning.

Något som också har utvecklats under åren är de förbättrade arbetsförhållandena för bagarna. På bageriet finns fem anställda bagare, varav fyra av dem faktiskt arbetar dagtid.

- Vi har effektiviserat våra arbetsprocesser genom att låta bagarna förbereda mycket under dagtid för att sedan ställa in det i kylarna vid dagens slut. När bagaren sedan kommer på natten är det färdigjäst och redo att bakas och vi tappar inte tempot i produktionen, förklarar Fredrik.

Klassiskt och modernt

Även om traditionen av klassiska bakverk som napoleon, budapest och opera har sin givna plats bland

Catarina Andersson, cafébiträde på Sveas bageri och konditori i Kumla.

Emma Borglund, konditor, plockar ut nygräddade tårtdon från ugnen.

produktutbudet ges även utrymme för att omfamna moderna trender.

- Just nu är det surdegsbröd som fångar intresset, och vi arbetar aktivt med att möta den efterfrågan. Vi uppskattar det omfattande arbetet som krävs för att skapa ett riktigt bra surdegsbröd – varje steg i processen är av betydelse och bidrar till att forma en slutprodukt av hög kvalitet. En av framtidens ambitioner är att erbjuda kurser i konsten att baka surdeg- och stenugnsbakat bröd, säger Fredrik.

En naturlig mötesplats

Trots en stark fikakultur där många gärna unnar sig en god bakelse, verkar den yngre generationen lite mer svårflörtad än andra.

- Vi har en trogen skara av stamkunder och företagsfrukostar som är välbesökta, men vi ser faktiskt ett betydligt mindre fikaintresse hos den yngre generationen, sär-

skilt de som är födda efter 00-talet. Vi vill skapa en levande och naturlig mötesplats där de kan trivas och umgås och försöker hitta nya sätt att kommunicera med dem för att väcka deras intresse. Nyligen delade vi vår första TikTok-video, berättar Fredrik.

Att lära ut hantverket

Inne i bageriet bland vispar och bakplåtar är det en god stämning bland medarbetarna. En av dem är Astrid, som för närvarande gör sin praktik här.

- Vi tar regelbundet emot praktikanter och har ett nära samarbete med flera skolor runt om i länet. Bland annat Alléskolan och Yrkes högskolan i Hallsberg, samt Virginska skolan i Örebro, säger Fredrik. Man lär sig inte hantverket på samma sätt idag, eftersom halvfabrikaten blivit mer avancerade och tillgängliga. Vi vill dela med oss av vår kunskap och inspirera att bevara det genuina hantverket, fortsätter Fredrik.

En gång klassiskt, alltid klassiskt

Att traditionen om att baka från grunden lever starkt än idag råder det ingen tvekan om, trots experiment med andra tillvägagångssätt genom åren.

- Vi provade en gång att köpa färdiga budapestbottnar, men insåg snabbt att de inte levde upp till våra förväntningar. Så vi återvände till att baka från grunden. Det är det klassiska som gäller, man drar faktiskt en släde i bakverket, avslutar Fredrik med ett skratt.

Vi lämnar Sveas med en härlig känsla, och lite stolthet. Stolthet över detta Kumlaföretag som än idag värnar om det klassiska hantverket, precis som Svea gjorde år 1940 och där recepten är densamma, medan råvarorna är de enda som har anpassats med tiden.

TEXT: AMANDA KARLSSON
FOTO: JONAS CLASSON

Aktuellt

Vill du göra en insats för någon som behöver hjälp?

Det finns många i Sydnärke som är i behov av stöd och hjälp. Vill du veta mer om hur du kan göra skillnad som god man eller förvaltare?

Ring oss på 019-58 80 00 eller kika in på Sydnärkes överförmyndarkansliets hemsida, www.kumla.se/godman

Nationaldagsfirande i Kumla stadspark

Varmt välkommen till ett traditionsenligt nationaldagsfirande i Kumla stadspark torsdagen den 6 juni. Scenprogrammet startar kl. 14.30 vid friluftsscenen. Vi ses!

Välkommen till Ekebys nya bostadsområde

Ett nytt område håller på att växa fram i norra delen av Ekeby. Det aktuella området med 15 planerade småhustomter kommer ha fina utblickar över öppet landskap. Låter det lockande? Anmäl dig till tomtkön i vår e-tjänst på kumla.se.

Seniorkraft - en grupp för hälsosamt åldrande

Tillsammans med andra seniorer får du en härlig gemenskap och testa olika aktiviteter på ett lustfyllt sätt under 15 veckor i höst. Seniorkraft är för dig som är 65 år eller äldre, önskar mer social samvaro och vill bibehålla en god hälsa. För mer information, gå in på kumla.se eller ring oss på 073-052 76 69.

Sök till Seniorkraft höstterminen 2024.
Sista anmälningsdag 7 juni.

Fritidsbanken på turné!

Sommarlovet är runt hörnet och för Kumlaborna innebär det en sommar full av möjligheter till lek och skratt när Fritidsbanken tar över staden med sitt stora utbud av sport- och fritidsutrustning. Nytt för i år är att Fritidsbanken vidgar sina yter ut till våra ytterområden.

Fritidsbanken öppnade sina dörrar i februari 2018 och fungerar på samma sätt som ett bibliotek, där du kan låna sport- och fritidsutrustning. Sortimentet bestäms av de donationer och inlämningar som görs av allmänheten, och för närvarande finns det över 3500 olika artiklar tillgängliga. Konceptet bakom Fritidsbanken är nationellt och syftar till att främja spontandrottande bland barn och ungdomar samtidigt som det bidrar till en mer hållbar miljö genom att främja återanvändning av utrustning i stället för att den slängs.

- Vi är jätteglada över att kunna erbjuda Kumlaborna en sommar full av aktiviteter. Det här är inte bara en chans för barn och ungdomar att testa på nya aktiviteter, det är också ett sätt att bidra till en mer hållbar miljö genom återanvändning säger Simon Gidmo, vaktmästare på Fritidsbanken.

Från centrum till ytterområdena

Med start 17 juni fram till 9 augusti kommer du kunna prova på olika

aktiviteter runt om i Kumla, från centrum till ytterområdena.

Aktiviteterna kommer vara anpassade efter platsens förutsättningar och tanken är att besöka två platser, varje dag under cirka två till tre timmar.

- Ingen kommer undgå att se oss då vi kommer ha ett partytält, beachflagga och vår bil, fullproppad med saker. Det ger också möjligheten att många ska kunna vara med på hemmaplan. Vi planerar att besöka bland annat Sannahed och Ekeby säger Simon.

Gratis aktiviteter

Under veckorna 27-29 kommer aktiviteterna främst vara i centrala Kumla likt förra året.

- Det kommer finnas trampbåtar, hoppborgar, hinderbanor, bio både ute och inne, kätthästhoppning, olika bollsporter med mera. Det bästa är att det kommer finnas aktiviteter för alla åldrar och allt är gratis, berättar Simon.

Se till att packa med solkrämen och ta med familj och vänner till

sommarens roligheter. Och håll utkik på Kumla.se för att se vad som händer i närheten av dig. Fritidsbanken är här för att göra din sommar minnesvärd!

TEXT: ANNA ANGLEVÅG
FOTO: JONAS CLASSON

Fritidsbankens kontor kommer vara stängt under sommaren. Men man kan fortfarande ringa om man vill boka utrustning.

Telefontider under sommaren

Tisdagar kl. 9-12
Onsdagar kl. 15-18
Torsdagar kl. 13-16

Kontoret kommer vara stängt under veckorna 28, 29, 30, 31

Kontaktuppgifter

Fritidsbanken
072-23 11 926

NU BLIR VI STJÄRNMÄRKTA

I en tid där demenssjukdomar blir allt vanligare och vårdbehovet ständigt ökar, är det viktigt att vårdpersonalen har den kompetens och de verktyg som krävs för att möta utmaningarna. En växande insikt om detta har lett till införandet av att kommunens demensboenden ska bli Stjärnmärkta, en utbildningsmodell som syftar till att höja standarden för demensvården och främja personcentrerat arbete.

- Stjärnmärkningen representerar ett viktigt steg framåt. Det är inte bara en kvalitetsstämpel i sig, utan även en drivkraft för förbättring genom att höja vår kompetens inom området, säger John Forsberg, enhetschef äldreomsorgen.

Utbildning och verktyg

Stjärnmärkningen är en utbildningsmodell som består av fyra undervisningstillfällen med reflektionsträffar. Deltagarna förväntas förbereda sig genom att ta del av webbutbildningar och genomföra hemuppgifter inför varje tillfälle.

- Utbildningsmodellen fokuserar på att öka kunskapen om demens och relaterade ämnen samt att främja en vårdmiljö som är fri från tvång och begränsningar, berättar John

Gemensam grund

- Initiativet involverar samarbete mellan Akvarellen, Sannahed och Viken, demensenhet på Kungsparken, för att säkerställa en enhetlig och högkvalitativ demensvård i

hela kommunen. Vi är åtta personer som har gått instruktörsutbildningen och tillsammans ska vi utbilda ett hundratals medarbetare för att nå upp till kravet för att bli stjärnmärkt, berättar Linda Kandell, undersköterska på Kungsparken.

För att bli stjärnmärkta måste minst 80 procent av personalen genomföra utbildningsstegen och arbeta enligt modellen. Det är ett pågående arbete. Stjärnmärkningen gäller under ett år och lever man inte upp till kraven, blir man av med märkningen.

- Vi har fantastisk personal med olika erfarenheter samt kunskap om demenssjukdomar. Med stjärnmärkningen kommer vi alla att ha en gemensam grund och enad kunskap, berättar John.

Ökar livskvalitén

Stjärnmärkningen har visat sig vara en framgångsrik strategi för att förbättra demensvården och främja personcentrerat arbete. Genom att tillhandahålla relevant och kvalitativ utbildning ökar per-

sonalens förståelse för demenssjukdomar och deras förmåga att arbeta på ett sätt som fokuserar på individens behov och önskemål.

- Det är viktigt att vi lyssnar på vad personen vill, inte vad som är lättast för mig eller vad jag vill. Genom att lyssna på vad individen så kan vi förbättra livskvalitén hos den här personen, berättar Linda.

Det är tydligt att stjärnmärkningen inte bara är en kvalitetsstämpel, utan också en väg mot en mer empatisk och personcentrerad vård för personer med demenssjukdomar. Med fortsatt engagemang och satsning på kompetensutveckling kan stjärnmärkningen fortsätta göra en positiv skillnad för demensvården, inte bara hos oss i Kumla kommun utan runt om i hela landet.

TEXT: ANNA ANGLEVÅG
FOTO: JONAS CLASSON

” Det är viktigt att vi lyssnar på vad personen vill, inte vad som är lättast för mig.

John Forsberg, enhetschef för äldreomsorgen och Linda Kandell, undersköterska på Kungsparkens vård- och omsorgsboende.

ARTISTER PÅ SCEN

AKTIVITETER HELA LOVET

**ALLT HELT
KOSTNADS-
FRITT!**

[visitkumla.se/
SommariKumla](https://www.visitkumla.se/SommariKumla)

UNITED
STAGE